

Over Mariscos en andere borrelhapjes

DOOR JOHAN VERRETH

Heeft u er al eens bij stilgestaan hoezeer uw leven door tijdslimieten ('deadlines' in mooi Nederlands) wordt geciteerd? Vergeet asjeblieft niet op tijd je formulieren voor kinderbijslag, wegenbelasting of ziektekostenverzekering of je belastingaangifte in te sturen of je lidmaatschap van de tennis- of biljartclub, of van het Nederlands Genootschap voor Aquacultuur (!) te verlengen. Anders is de schade niet te overzien. Voortaan komt daar ook nog de druk van de uitgever bij om tijdig kopij in te leveren voor deze rubriek.

Pas dan valt op hoe weinig nieuws er te melden valt in de twee maanden sinds de vorige uitgave. Daar hebben jullie natuurlijk ook debet aan, beste lezers. Mijn enthousiaste oproep voor lumineuze (titel-)ideeën heeft, ondanks de niet onaardige beloning van een gratis consumptie, welgeteld één reactie opgeleverd. Weliswaar van een doorgestudeerde Wageningen, maar gezien zijn voorstel ('Poisson sans boisson est poison') zeker niet om over naar huis te schrijven. Beste ir. Flipse, mijn rubriek mag dan enigszins badinerend zijn, de tijd dat we flipten op een bacchanaal is echt voorbij. Bij gebrek aan beter wordt de prijs voorlopig niet uitgereikt, en verleng ik eenmalig mijn aanbod. Beste lezers, ik wacht met spanning op jullie reactie. Vandaag staat de titel voor de verzinnebeelding van de Galicische 'tapas'-cultuur, de ditjes en datjes, meestal uit zee, die vóór de maaltijd of bij een beker zure wijn worden geconsumeerd. Gek toch dat zo'n cultuur ergens in de buurt van Knokke-LS Soute ophoudt en niet tot het hoge

Noorden doordringt, terwijl Nederland toch tot de grotere schelpdier-producenten mag gerekend worden. Helaas wordt hier de waarde van een mossel meer in de handen dan op de tong gewogen. Of dat nu zo verstandig is weet ik niet, want het laatste woord ligt toch bij de consument. Misschien heeft de Spaanse mosselteelt juist daarom zo'n vlucht genomen. In ieder geval staan ze zeetechnisch gezien verder dan onze Zeeuwse broeders. Mosselen, oesters en St. Jacobsschelpen worden er echt gekweekt, en clam- en oesterbroed is in toenemende mate afkomstig van (semi-)geïndustrialiseerde broedhuizen. Daarnaast wordt met hoofdzakelijk Noors kapitaal fors geld gepompt in de teelt van zalm (coho en de atlantische) en (zalm-)forel. De topper van de afgelopen jaren is echter ontegenzeggelijk tarbot, waarvan nu reeds een paar honderd ton per jaar wordt geproduceerd en die, als de Noorse broedhuizen maar voldoende postgoed kunnen aanslepen, op 2000 ton geprojecteerd staat tegen 1992. In het

ngva

Europa van straks wordt Galicië nog een aquacultuur-regio waar duchtig rekening mee zal moeten gehouden worden. En dit alles gericht op de teelt van zee-organismen zoals schelpdieren en tarbot. Op zich ziet het er allemaal best aardig uit, en de expositiehal zal er ooit wel eens komen. Of het echter Zeeland ook tot een Nederlands Galicië zal maken durf ik wel te betwijfelen. Dit soort centra zijn uitstekend geschikt om jonge veelbelovende bedrijfstukken te stimuleren, niet om nieuwe activiteiten te introduceren. Ook in dit verband is het voorbeeld van Galicië sprekend. De aquacultuursector heeft er zijn groei ingezet zonder dat het door soortgelijke centra geflankeerd werd. Tot voor kort was er zelfs nauwelijks sprake van een noemenswaardige trainings- en onderzoeksondersteuning. Dat breekt overigens nu wel op, denk ik. Nagenoeg de hele broedhuistechnologie van tarbot is in Noorse of Britse handen.

Het ontbreekt de spanjaarden voorsnog aan voldoende know-how om elf de pootvisbehoefte van hun tarbotteelt te kunnen dekken. Ondergetekende is pas terug van een rondreis door het gebied, en het viel hem op dat nagenoeg alle hatchery- en teeltmanagers hun opleiding op het bedrijf zelf kregen. Dat is natuurlijk geen garantie voor een creatieve bedrijfsontwikkeling. In die zin verkeren we in Nederland, met zijn universitaire opleiding in Wageningen en de diverse beroepsopleidingen, in een unieke situatie. Als de projectontwikkelaars in Zeeland hun World Fish Centre ten dienste zouden stellen aan deze opleidingsinstituten, dan zou de Nederlandse aquacultuur zich daar ontwikkelen waarin ze het sterkste staat: in de productie en export van know-how. Misschien wordt Zeeland dan toch nog een Europees centrum, zij het van maricultuuropleidingen. Zeeland's European Institute of Mariculture Technology dan maar?